

iaar har han høstet 32 Told Havre, hvorhos han af sin Ko, som han har holdt paa disse 9 Epr. Land, i det sidste Aar, har høstet 2,200 Potter Mælk. Jeg tror altsaa, det maa godkjendes, at den Dyrkningsmaade, som jeg her har foreslaaet, er i Stand til at bringe heldige Følger. Det er ikke alene det hvenske patriotiske Selskab, der virker paa denne Maade, men de Herrer vide, at ogsaa det kongelige Landhusholdningselskab udsætter Præmier i denne Retning, og at enkelte store Jorddrøtter i de sidste Aar aarlig have uddelt Præmier til Husmænd for saadan Dyrkning. Hvem der imidlertid ikke hidtil har høstet aabent, De herfor, er det danske Folkething, idet vi vel have bevilget adskillige Summer til andet Landvæsenbrug, men ikke til dette smaa Landvæsens Fremme. Jeg kan spare mig al Uetlighed med — ikke sandt? — at udbrede mig over, hvad Nytte det har foruden for Personerne selv. At det vil være til Nytte for det Hele, at enhver Plet af vor Jordbund — den udgjør desto værre ikke sag stort et Glædemaal — kan blive saa værdifrembringende som muligt, haaber jeg, vi ere enige om, ligesom ogsaa, at dette atter vil være til Gavn for det Samsund, hvori Smaamanden, Husmanden, Manden med det smaa Agerbrug lever, og at det er til Held baade for Kommunen og for Staten, at hans hele Stilling som Borger styrkes, at Skatteevnen i Landet derved vøres osv. Det er en Tankeække, som jeg ikke videre vil forfølge, thi den er selvklar. Jeg skilber ogsaa, idet jeg omtaler de enkelte Forslag, at gjøre ialtfald en Henvisning eller Paavisning, hvad man vil kalde det, af hvorledes man kan tænke sig, at disse Understøttelser eller Præmier skulle bruges. Det forekommer mig, at den slagne Vel her er given, idet Landbosforeningerne, Landhusholdningselskabet og Hvens patriotiske Selskab, hvis man vil bruge dette sidste med, vistnok med Glæde vilde modtage et saadant Tilskud fra Statskassens Side. Jeg indrømmer, at det er usjelt lille, utilstrækkelig lille, men det er ogsaa kun et Forsøg, og jeg haaber, at Regjeringen, om ikke Andre ville, ad Aare vil komme med Krav i den Retning, der kunne være mere fyldestgjørende. Jeg udskilber Summens Et-

denhed med, at det kun kan være Forsøg, der gjøres, og jeg behøver ikke at tilføie, at hvis der mod Forventning ikke skulde findes et tilstrækkeligt Tal, der vare værdige til Præmie, blive Pengene i Kassen, saaledes at der ikke er ringeste Fare for den Ting. Naar Pengene bleve overgivne til saa kyndige Myndigheder som dem, jeg har nævnt, og som ellers ere Mellemmænd mellem Staten og vedkommende Borgere i Landvæsenstager, kan der ikke være Tvivl om, at de ville blive vel anvendte, og naar man som sagt vil mindes, hvilke Offre Staten har bragt i forskjellige Retninger for at bringe Gaardmandsagerbruget høiere, tror jeg, at der deri kan ligge en ikke saa svag Opfordring til at overveje, om der ikke turde være god Føie til at vise den samme Velvilje ligeoverfor de ganske smaa Agerbrug. Vædringsforslaget gaar rigtignok i sin Tanke ud fra at ville frigjøre de smaa Agerbrug fra at staa i Goverisforhold til, hvad man kalder de mindre Agerbrug, men jeg tror, at dette for en fri og folkeligtindet Forsamling maa være en Afbefaling for Forslaget. — Jeg gaar nu over til de næste Vædringsforslag, nemlig Forslagene under Nr. 4, 5 og 6, der have det tilfælles, at de alle gaa ud paa Understøttelser til Opdyrkning af den jydsk Hede. Det forekommer mig, at dette dog vel maa kaldes ikke alene en jydsk Sag, men virkelig en almen, dansk Børfærdssag. Lader os se, hvorledes det forholder sig dermed. Efter aldeles paalidelige Oplysninger, som ere fremkomne paa det Landmandsmøde, der holdtes i 1866 i Aarhus, og hvor der blev holdt et Foredrag om Hedesagen, udgjør Nørrejylland 4,400,000 Tønder Land, men deraf er der kun opdyrket 2,700,000 Tønder, medens 1,700,000 Tønder eller omtrent $\frac{2}{5}$ af Landet ligger uopdyrket. Naar vi nu, hvad jeg allerede før nævnte aldeles i Forbigaaende, lægge os paa Sinde, at vort Land vel kan trænge til at blive frugtbargjort i den størst mulige Udfrækning, tror jeg, der kan være Grund til at gjøre Forsøg, og Forsøg er allerede gjort med et heldigt Udfald. Jeg skal sige Dem, mine Herrer, at da jeg først tænkte paa at stille Vædringsforslag i denne Retning, nemlig til Opdyrkning af de jydsk